

Laatija: Esko Raunio

20.12.2018

Business Finland Venture Capital Oy:n yhteiskuntavastuu

Valtio-omistaja edellyttää valtion kokonaan omistamien yhtiöiden raportoivan yhtiökokouksissaan asettamiensa mitattavien yhteiskuntavastuutavoitteiden saavuttamisesta, tehdyistä toimenpiteistä tavoitteiden saavuttamiseksi sekä seuraavien vuosien tavoitteista. Valtio-omistaja edellyttää myös, että yhtiöt raportoivat yhteiskuntavastuusta vuosikertomuksessaan. Osana yhteiskuntavastuuraportointia valtio-omistaja edellyttää, että yritykset raportoivat verojalanjäljestään maakohtaisesti. Yritysten on huomioitava ihmisoikeudet vastuullisesti ja läpinäkyvästi sekä omassa toiminnassaan että alihankintaketjussaan. Yritysten on tunnistettava liiketoiminnan yritysvaluuriskit sekä omassa toiminnassaan että arvoketjussaan ja liitettävä yritysvaluuriskit osaksi riskienhallintajärjestelmää.¹

Business Finland Venture Capital Oy:n tehtävä ja yhteiskuntavastuun näkökulmat

Business Finland Venture Capital Oy:n (jäljempänä "BFVC") tarkoituksena on aikaisen kehitysvaiheen yrityksiin keskittyvän pääomasijoitusmarkkinan luominen pitkällä aikavälillä. Yhtiö osallistuu markkinan kehittämiseen tekemällä sijoituksia pääomarahastoihin. Tavoitteena on saada yksityiset sijoittajat palaamaan aikaisen vaiheen riskisijoittamiseen ja lisätä kasvuyritysten määrää. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää, että BFVC pystyy auttamaan markkinoille useita osaavia ja riittävän kokeneita rahastojen hallinnointitiimejä, jotka ovat sitoutuneita kehittämään toimintaansa ja toimimaan markkinoilla pitkäjänteisesti. Monipuolinen ja lisääntynyt pääoman- ja osaamistarjonta auttaa eri toimialoilla toimivien alkavien yritysten kehittymistä kasvuyrityksiksi ja lisää uusien alkavien yritysten määrää. Sijoittajakiinnostuksen, pääomasijoittajien määrän ja sijoitusaktiiviteetin lisääntyminen vahvistavat ja kehittävät koko pääomasijoittamisen ekosysteemiä Suomessa.

BFVC:n prosesseissa ja toiminnassa sääntely on merkittävästi mukana. Yhtiön pääomasijoituksiin liittyvässä päätöksenteossa ja niiden valmistelussa sovelletaan hallintolakia ja eräitä muita hallinnon yleislakeja. Yhtiön tekemät sijoitukset voivat sisältää valtiontukea. Valtiontuen tulee perustua EU komission antamaan yleiseen ryhmäpoikkeusasetukseen. Yleiseen ryhmäpoikkeusasetukseen ja yhtiötä koskevaan lakiin perustuen yhtiön hallitus on vahvistanut valtiontukiohjelman, Business Finland Venture Capital Oy:n (Tekes Pääomasijoitus Oy:n) riskirahoitusohjelma². Riskirahoitusohjelmaan on kirjattu, mitä sallitun valtiontuen muotoja yhtiö on ottanut käyttöönsä edistääkseen laissa määriteltyjen tavoitteidensa toteutumista.

BFVC:n toiminta rahoitetaan valtion budjettivaroista yhtiöön tehtävillä pääomituksilla. Yhtiön toiminnan tarkoituksena ei ole voiton tuottaminen osakkeenomistajalle.

BFVC tarkastelee yhteiskuntavastuuta viidestä eri näkökulmasta: toiminnan vaikutus yhteiskuntaan, vastuullinen sijoittaminen, sisäiset toimintatavat ja eettinen liiketoiminta, vastuu henkilöstöstä ja sidosryhmistä sekä verojalanjälki. Näkökulmat eivät ole irrallisia, vaan vaikuttavat toinen toisiinsa.

Toiminnan vaikutus yhteiskuntaan

BFVC:n tavoitteena on, että yhä useampi suomalainen alkava yritys kehittyisi kansainväliseksi kasvuyritykseksi. Tavoitteen toteuttamiseksi BFVC tekee sijoituksia alkavan vaiheen pääomarahastoihin, joiden hallinnoijien arvioidaan osaamisellaan, kokemuksellaan ja verkostojaan hyödyntämällä pystyvän auttamaan alkavia yrityksiä kansainvälisen kasvun alkuun. Tavoitteessa onnistumisen BFVC arvioi johtavan positiiviseen kierteseen, jossa onnistumiset yritysten arvon kasvattamisessa ja rahastojen sijoitustuotoissa innoittavat yrittäjyyteen ja uusien yritysten perustamiseen, mahdollistavat rahastojen hallinnoijia keräämään uusia rahastoja, lisäävät kiinnostusta pääomasijoittamiseen sekä lisäävät sijoittajien kiinnostusta tehdä sijoituksia alkavan vaiheen pääomarahastoihin.

¹ Valtion omistajapolitiikkaa koskeva valtioneuvoston periaatepäätös 13.5.2016. Periaatepäätöksessä puhutaan yritysvaluurista, mutta käytyjen keskustelujen perusteella käytetään termiä yhteiskuntavastuu. Business Finland Venture Capital Oy ei laadi vuosikertomusta, vaan raportointi tapahtuu toimintakertomuksessa.

² Riskirahoitusohjelma on käsitelty myös yritystukineuvottelukunnassa ja annettu tiedoksi EU:n komissiolle.

Laatija: Esko Raunio

20.12.2018

Toimiva alkavan vaiheen pääomasijoitusmarkkina on tärkeä koko pääomasijoitusekosysteemille. Alkavan vaiheen pääomasijoitusmarkkinan kehittyminen parantaa myös myöhemmän vaiheen pääomasijoitusrahastojen toimintaedellytyksiä ja kehittymismahdollisuuksia. Kasvuyritysten lisääntyvä määrä edistää elinkeinorakenteen uudistumista ja innovaatiotoiminnan kehittymistä, tuo uusia työpaikkoja ja verotuloja sekä vahvistaa Suomen kilpailukykyä kansainvälisillä markkinoilla.

Vastuullinen sijoittaminen

BFVC:n hallitus käsittelee ja hyväksyy yhtiön sijoituspolitiikan sekä tarkastelee sitä ja tekee tarvittavat muutokset vuosittain. Sijoituspolitiikka sisältää myös BFVC:n vastuullisen sijoittamisen toteuttamisen periaatteet.

Pääomarahastosijoittaminen on pitkäaikaista ja pitkäjänteistä sijoittamista. Kunkin rahaston sijoituksista päättää ja sijoitusten hallinnoinnista vastaa rahaston hallinnointiyhtiö. BFVC:n sijoituskohteina olevat rahastot saattavat olla hallinnoijensa ensimmäisiä rahastoja tai hallinnoijilla on vielä vähän kokemusta pääomarahastojen hallinnoinnista. BFVC on huomionnut tämän koko sijoitusprosessissaan mukaanlukien hallinnointiyhtiön ja sen jäsenten due diligence -tarkastelu ja sparraava ote koko prosessin ajan.

Sijoituksenhakijan tulee esittää BFVC:lle rahaston vastuullisen sijoittamisen periaatteet sijoitushakemuksessaan. Sijoituspolitiikan periaatteiden mukaisesti sijoitusprosessin aikana keskustellaan vastuullisen sijoittamisen näkökohdista rahaston perustamista harkitsevien ja sijoituksen hakijoiden kanssa. BFVC kannustaa rahastojen hallinnointiyhtiöitä määrittelemään omat yritys vastuun ja vastuullisen sijoittamisen periaatteensa ja viemään vastuullisuuskriteerit osaksi sijoitusvalintaansa. BFVC myös kannustaa rahastojen hallinnointiyhtiöitä viemään vastuullista toimintaa rahastojen kohdeyrityksiin osaksi niiden prosesseja ja käytänteitä. Rahastot ovat vähemmistöomistajia kohdeyrityksissään eikä niillä ole yrityksissä määräysvaltaa. Rahastojen hallinnointiyhtiöillä on kuitenkin omistajan roolissa ja yrityksen kehittämisen tukijan roolissa mahdollisuus nostaa asioita esille ja edistää vastuullisuutta kohdeyrityksissään.

Toteutuneissa rahastosijoituksissa BFVC:n aktiivisella yhteydenpidolla rahaston hallinnointiyhtiön kanssa voidaan havainnoida, miten rahaston sijoituspolitiikka ja vastuullisen sijoittamisen periaatteet toteutuvat. BFVC on aina kohderahastoissaan rahaston sijoittajaneuvoston jäsen. Rahastosopimuksissa rahaston vastuullisen sijoittamisen toteutumisen tarkastelu on otettu yhdeksi rahaston sijoittajaneuvoston tehtäväksi. Rahastojen vastuullisen sijoittamisen raportointia pyritään kehittämään yhteistyössä rahastojen hallinnointiyhtiöiden ja rahastojen muiden sijoittajien kanssa.

Pääomarahastojen hallinnointiyhtiöt ovat vaihtoehtorahastojen hoitajia ja vastaavat rahaston sijoittajiksi tulevien tahojen tuntemisesta (Customer Due Diligence) voimassaolevien säännösten ja ohjeiden mukaisesti.

BFVC on vastuullista sijoittamista edistävän yhdistyksen FINSIF – Finland's Sustainable Investment Forum r.y:n jäsen. Jäsenyys on yksi työkalu yhtiön vastuullisen sijoittamisen kehittämiseksi.

Sisäiset toimintatavat ja eettinen liiketoiminta

Yhtiö noudattaa toiminnassaan lakeja ja muita säädöksiä. Yhtiön sijoitustoimintaa ohjaavat sen hallituksen vahvistamat riskirahoitusohjelma, sijoituspolitiikka ja muut sisäiset ohjeet. Yhtiö kunnioittaa ja tukee yleismaailmallisia ihmisoikeuksia. Ihmisoikeuksien kunnioittamisesta ja tukemisesta keskustellaan sijoituksen hakijoiden kanssa ja asia otetaan huomioon rahastojen vastuullisen sijoittamisen periaatteissa.

Sijoitusten hakuprosessi on avoin ja syrjimätön. Periaatteena on myös, että yhtiö kuulee kaikkia sen fokusalueeseen kuuluvien pääomarahastojen perustamista harkitsevia tahoja ja sparraa näitä tahoja jo tunnusteluvaiheessa ennen sijoitushakemuksen jättämistä. Sparrauksella ja muulla vuorovaikutuksella pyritään auttamaan tunnustelijoita

Laatija: Esko Raunio

20.12.2018

tunnistamaan rahastojen hallinnointiliiketoiminnan sisältöä, arvioimaan valmiuksiaan sijoitustoiminnassa ja rahaston hallinnoinnissa sekä auttamaan tunnustelijaa kehittämään sijoitusidea ja -prosesseja. Keskeistä on myös riskirahoitukseen liittyvien valtiontukiasioiden läpikäyminen tunnustelijoiden ja sijoituksen hakijoiden kanssa.

Kaikissa yhtiön riskirahoitusohjelmaan kuuluvissa rahastosijoituksissa käytetään BFVC:n mallirahastosopimusta. Mallirahastosopimuksen käyttäminen edistää rahastojen hallinnointiyhtiöiden sijoitusosaamista ja rahastojen laatua sekä helpottaa ja vähentää rahastojen hallinnointiyhtiöiden ja yksityisten sijoittajien työtä ja kustannuksia alkavan vaiheen pääomarahastoihin sijoittamisessa.

BFVC kohtelee kohderahastojensa hallinnoijia hyvän tavan mukaisesti, ammattimaisesti ja tasapuolisesti.

BFVC ei anna lahjoituksia.

Vastuu henkilöstöstä ja sidosryhmistä

Henkilöstön osaamista kehitetään jatkuvasti. Henkilöstö osallistuu vuosittain toimialaa ja alkavia yrityksiä koskeviin tapahtumiin ja koulutukseen. Yhtiö on jäsenenä kansainvälisessä pääomarahastosijoittajien yhdistyksessä (ILPA), Euroopan pääomasijoitusyhdistyksessä (Invest Europe), eurooppalaisten julkisten pääomasijoittajien yhteistyöfoorumissa (EIF-NPI Equity Platform) sekä liitännäisjäsenenä Pääomasijoittajat ry:ssä. Kansainvälinen kanssakäyminen ja koulutus kehittävät yhtiön toimintaa, lisäävät henkilöstön osaamista, motivaatiota ja verkostoja toimialan sisällä.

Vuoropuhelu sidosryhmien kanssa on tärkeä osa yhtiön työtä ja hankevirran esiintuomista sekä yhteiskuntavastuun toteutumista. Vuosittain on useita kahdenkeskisiä sidosryhmätapaamisia. BFVC järjestää vähintään kerran vuodessa tilaisuuden, jossa pääomarahastosijoittamista harkitsevat ja uudet pääomarahastojen hallinnoijat pääsevät vuorovaikutukseen kokeneiden alan toimijoiden tai muiden alaan liittyvien toimijoiden kanssa ja voivat myös vaihtaa ajatuksia keskenään. Erilaisia toimialaa kehittäviä ja rahastosijoittamisen osapuolten kohtaamia lisääviä tapahtumia pyritään lisäämään.

BFVC:n verojalanjälki

BFVC on Suomessa toimiva suomalainen osakeyhtiö, joka maksaa veronsa Suomeen. Yhtiöllä ei toimintansa luonteesta johtuen ole liikevaihtoa eikä sillä ole ollut verotettavaa tuloa. Yhtiön verostrategiana on maksaa verot asianmukaisesti voimassaolevien lakien mukaan. Yhtiö ei hyväksy aggressiivista verosuunnittelua kohderahastoissaan tai niiden hallinnointiyhtiöissä.

BFVC:n sijoituskohteina tällä hetkellä olevat rahastot ovat suomalaisia, mutta yhtiö voi hyväksyä myös muualla Euroopan Unionin alueella rekisteröidyn, pääomarahastosijoittamiseen soveltuvan rakenteen sijoituskohteeksensa.

Yhteiskuntavastuutavoitteet

Seuraavassa luetellaan BFVC:n yhteiskuntavastuutavoitteet vuodelle 2019.

1. Toiminnan vaikutus yhteiskuntaan

- Yhtiön tavoitteena on tehdä sijoitukset 2-3:een alkavan vaiheen pääomarahastoon. Kohderahastot kehittävät uutta yritystoimintaa ja tuovat osaamista yrityksille.
- Uuden sijoituspolitiikan kommunikointi mahdollisimman laajasti eri osapuolille, kuten potentiaaliset rahastotiimit, jo olemassaolevat venture capital rahastojen hallinnointiyhtiöt ja yksityiset pääomarahastosijoittajat. Keskustelut ulkomaisten rahastosijoittajien ja venture capital -toimijoiden kanssa kansainvälisissä tilaisuuksissa.

Laatija: Esko Raunio

20.12.2018

- Toimitaan aktiivisina keskustelijoina pääomasijoittamisen läpinäkyvyyden lisäämiseksi, esimerkiksi pääomasijoitustoimialan tuottojen julkistamiseksi.

2. Vastuullinen sijoittaminen ja verojalanjälki

- Jatketaan rahastojen yhtenäisten vastuullisen sijoittamisen sisältöä koskevien periaatteiden kehitystyötä.
- Keskustellaan rahastojen hallinnointiyhtiöiden kanssa ja rahastojen sijoittajaneuvostoissa vastuullisen sijoittamisen toteutumisen raportoinnista rahastojen sijoittajaneuvostolle, odotuksistamme raportoinnin sisällöstä ja siitä, miten raportointia voitaisiin kehittää vastaamaan odotuksia.³

3. Vastuu henkilöstöstä ja sidosryhmistä

- Järjestetään järjestyksessään viides BFVC aamiaistilaisuus alkavan vaiheen pääomarahastojen hallinnoimista harkitseville ja toimiville hallinnointiyhtiöille koulutus- ja verkostoitumistarkoituksessa.
- Pyritään järjestämään muitakin toimialaa kehittäviä ja rahastosijoittamisen osapuolten kohtaamia lisääviä teemallisia tapahtumia esimerkiksi uusien rahastotiimien tai rahastosijoittajien esillenostamiseksi.

Voimaantulo

Business Finland Venture Capital Oy:n hallitus on hyväksynyt tämän muistion kokouksessaan 20.12.2018. Muistio korvaa 20.12.2017 hyväksytyn BFVC:n yhteiskuntavastuuta koskevan muistion. Tässä muistiossa on kirjattu yhteiskuntavastuutavoitteet vuodelle 2019.

³ Koskee niitä rahastoja, joiden rahastosopimusten mukaan vastuullisen sijoittamisen toteutumisesta raportoidaan sijoittajaneuvostolle.